

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség káriratok visszaadása
vagy megőrsére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Cseplés a parlamentben.

Nyáron nagy aggodalom az újságíróknak az uborkaszazon. Nincs országgyűlés, nem utaznak az uralkodók, nem találunk ki honmentő terveket sem Makón, sem a Választójog Országos Ligájában. Legfeljebb a Balkánon akad valami kis lázadás, de hát ez olyan mindennapi dolog, mint hogy reggel fölkel a nap, este pedig lenyugszik. Erről ugyan nem érdemes cikket írni.

Ilyenkor nagy érték a közgazdasági cikkíró, a ki a talajmívelési legújabb rendszerekről tart szakszerű fejtegetéseket, nagy kincs a tanügyi munkatárs, aki közoktatásügyünk előbbrevitelén fáradozik komoly tanulmányokban s az érteitőkben elrejtett drágaköveket hozza felszínre a tanügyi rovatban, kiváló szerephez jutnak a rendőrségi hírek, elmélkedünk az asztalról és a mérnöki hivatalról, ellenben a legteljesebb téllenségbe merül a politikai munkatárs, a kit nem aggaszt sem az európai helyzet, sem a közjogi sérelmek özöne, hanem legfeljebb az iránt érdeklődik, lesze-e holnap eső?

Az idén ezeknek az idilli állapotoknak — úgy látszik — befellegzett. A honatyák minden áron megakarják tenni nekünk azt a szivességet, hogy betöltsék a lapok hasábjait politikával. Ne persze, csak olyan kánikulai politikával. Obstrukcióval. Névszerinti szavazásokkal. Folyosói harsogásokkal. De hát ez is csak van olyan érdekes, mint a komoly szak tanulmányok s az ember még azon is gondolkodhatik — ha a nyári melegtől ráér — hogy mi is lesz ennek a komédiának a vége?

Vége? Ha arról valaki már nyilatkozni tudna, az nagyon okos ember lenne. Egyelőre azzal szórakoznak a képviselő urak, hogy sorra szabadságot kérnek. No nem komolyan. A szabadságkérés arra jó, hogy az elnök föltegye a kérdést: megadja-e a t. Ház a szabadságot? Némelyek megadják, mások nem. Erre fölpatton Justh Gyula, kiveszi a zsebéből az előre elkészített 5000 darab névszerinti szavazást kérő ívből a sorban következőt, bemutatja az elnöknek és megindul a szavazás és telik az idő. Mert hát ez a fő: hogy az idő teljék. Az ország pedig gyönyörködhetik benne, hogy a mig a magyar rónán szerte folyik az

aratás, a honatyák milyen szépen tudják csépelni a szalmát.

Itt van ni! Már megint a közgazdasági cikkíró terrénumára tévedtem, a kánikulának megfelelőleg. Pedig politikai cikket akartam írni a helyzetről. De ki tehet róla, ha ebben a mostani szavazási mániában, amely a mi szép parlamentünkben csufolódik a magyar politikai érettséggel, nem lehet komoly politikát fölfedezni?

Az is bizonyos azonban, hogy nálunk a parlamentben elvi vitákban kapacitásának helye nincs. Ki van zárva, hogy közjogi jelentőségű törvényjavaslatokon a nemzet javára változtatni lehessen. Azokat vagy meg kell szavazni, vagy visszavetni en bloc. Ki képzeli el például, hogy a most beterjesztett katonai javaslatokba némi csekély módosításul belevehető lenne a magyar századnyelv törvénybe iktatása? Játék az egész parlamentárizmus — nem lehet csodálni, ha most nagy gyermekek megpróbálják, hátha ezt a játékszert össze is lehetne törni? *

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 19.

Kabos Ferenc alelnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Jelenti, hogy Lovászy Márton, Batthyány Tivadar, Eitner Zsigmond és Vertán Etele néhány heti szabadságot kérnek. (Felkiáltások balról: Nem adjuk meg.)

Justh Gyula tiltakozik a szabadság megadása ellen és indítványozza, hogy a Ház bocsássa a kérvényeket egyenként névszerinti szavazás alá. (Eljenzés a baloldalon. Hoch kiáltások jobbról. Nagy zaj.) Amíg az ellenzék sérelmét nem reparálják (óriási zaj jobbról), addig nem tanácskozunk. (Lárma. Elnök csenget.)

Elnök kijelenti, hogy ha nem csillapodik a zaj, kénytelen lesz felfüggeszteni az ülést. Jelenti később, hogy husznál több képviselő kért ívet nyújtott be névszerint való szavazásra. Külön-külön megejtik a névszerint való szavazást a négy képviselő szabadságkérésén.

Batthyány Tivadar kérését a Ház a névszerinti szavazás értelmében 142 szótöbbséggel megtagadja.

Névszerint szavaznak Eitner Zsigmond szabadságkérésén, melyet a többség szintén elvet.

Elnöki széklet Berzeviczy Albert foglalja el.

Következik a szavazás Lovászy Mártonnak 4 heti szabadságkérése tárgyában. Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kér.

Elrendeli.

Láng Mihály kéri megállapítani, hogy a husz aláíró jelen van-e vagy sem.

Felkiáltások a baloldalon: Szűz beszéd! (Zaj.)

Justh Gyula megállapítja, hogy a kérelem az elnöki enunuciáció után történt, tehát mellőzendő.

Elnök helyesli Justh Gyula kijelentését és elrendeli a névszerinti szavazást. Előbb azonban 5 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után

megejtik a névszerinti szavazást, melynek eredménye 138 »nem«, 19 »igen«. E szerint a Ház 119 szótöbbséggel nem szavazza meg Lovászy Mártonnak a kért szabadságot.

Elnök: Következnék Vertán Etele kérelme tárgyában a határozathozatal. Jelenti, hogy 20-nál több képviselő e kérdés felett névszerinti szavazást kér, továbbá ugyancsak husznál több képviselő névszerinti szavazást kér a felett, hogy e kérelem tárgyában a névszerinti szavazás a holnapi ülésen ejtessék meg.

Elnök: A Ház így határoz.

Elnök több kérvény és iromány bemutatása kapcsán kéri azokat kinyomatni, szétosztatni és a Ház asztalára tételni.

Justh Gyula: Kifogásolja ezt, mert az eddigi szokás az volt, hogy ezen kérvények az állandó kérvényi bizottságnak adattak át. Most sem lehet kivételt statuálni.

Elnök: Ily értelemben határoz a Ház.

Napirend előtt felszólal

Egry Béla, aki a tegnap este gr. Károlyi József elnöklété alatt megalakult pártönkivüliek klubja nevében szólal fel. Tisza Kálmán grófnak itt a Házban való kimagyarázását még súlyosabbnak tartja, mint az árpádialvai beszédét. A grófnak mindannyiunk által tisztelt atyja Tisza Kálmán miniszterelnök ellenzéki vezér korában nem olyan felfogásban volt az obstrukcióról, mint a fia, hogy az obstrukciót meg kell vetni, hanem ellenkezőleg, az obstrukcióra minden alkotmányos fegyvert tartott. (Helyeslés a jobboldalon.)

Felolvassa Tisza Kálmán ide vonatkozó beszédét. (Felkiáltások a jobboldalon: Hohó ez egészen más!) Foglalkozik ezután Antal Géza közbeszólásával, aki azt hitte, hogy az egyetemi katedrán ül és úgy leckéztetett minket. Tíz éve tagja a parlamentnek, sok vihart átél, jelen volt mikor Fabriczius a Házat szuronyokkal oszlatta fel, senki sem mondhatja róla, hogy valaha tullepte volna a komolyság határát és akkor előáll két képviselő, aki azt mondja, hogy tisztességtelen eszközökkel küzdünk.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy itt senki ezt a kifejezést az ellenzékre nem használta.

Egry Béla: Jelen voltam midőn ezen ki-

KIRÁLY

ÜDÍTŐ és BORVIZ

mindenütt kapható

1/2 liter 5 krajcár, 1 liter 10 krajcár.

fejezésért Antal Gézát az elnök rendreutastotta.

Elnök: Az elnökkel vitatkozni nem szabad. Ismételten kijelenti, hogy senki ezt a kifejezést: »tiszteletlen eszközök« nem használta.

Egry Béla a kormánynak nincs jogában most foglalkozni a katonai javaslatokkal, mert előbb a választójog ügyét kell letárgyalnia. Az ellenzék harcát jogosnak mondja. A kormány munkáját minden eszközzel meg fogják akadályozni.

Napirenden kívüli szólásra jelentkeztek Hock János, Justh Gyula, Justh János, Eitner Zsigmond, amit azonban a Ház nem engedett meg.

Ezután áttértek az interpellációkra.

Ivánka Imre az aibán forradalom tárgyában interpellál.

A többi interpelláló eláll interpellációjától.

Az ülés 2 órakor véget ért.

A jövő évi választók névjegyzéke.

A központi választmány ülése.

A jövő évi választók névjegyzéke ellen beadott felszólamlások felett tegnap tanácskozott Nagyvárad város központi választmánya.

Rimler Károly polgármester elnökölt s dr Stokker József, Rádl Ödön, Reismann Mór, dr Adorján Árpád, dr Tóth Ferenc és Juricskay Barna előadó voltak jelen.

Sorba vették a felszólamlásokat.

Dr. Rozvány Jenő felszólalt azért, mert gr. Széchényi Miklós püspök és dr Konrád Jenő, a bábaképző új igazgatója még állítólag nem laktak Nagyváradon a választók összeírása idejében. A központi választmány a felszólamlást elutasította, mert az abban foglalt állításokat nem igazolta.

Tátray Kálmán albiró választói jogosultságát igazolta s így felvették a választók listájába.

Marton Manó, Vajda Sándor és Salamon Bélát elutasította a választmány azon kérelmével, hogy más kerületbe vétesse nek fel, mint ahol laknak, mert a törvény szerint a lakhelyüknek megfelelő kerületben birhatnak szavazati joggal.

A többi felszólamlások alapján a névjegyzékbe felvették:

Mihalovits Ödön, Torszán Gergely tanító, dr Lőrinc Sándor, Mányok Ferenc tanító, dr Jung Tibor, dr Fekete Béla, Salgó László kereskedő, Kovács Imre háztulajdonos, Rigó Lóránd dr, Kovács János, dr Sebestyén Dezső, dr Raáber Árpád, Jungreis Antal, Kepes Mór órá és dr Sándor István.

Felszólalásaikkal elutasítottak, a következők: dr Bárczy Lóránt, dr Grósz Imre, dr Rozvány Jenő, dr Kálmán Géza, Incze Béla, Lusztig János, Lusztig Soma, Rácz Soma, Fodor Lajos, ifj. Stolcz Lipót, Löwy Jakab, Grünfeld Bernát, Hocker Andor, Király Lajos, Berényi István, Berényi György és Kálmán József dr.

Az így megállapított névjegyzéket 10 napi közzemlére teszik ki s ez idő alatt adhatók be a felebbezések a kir Kuriához.

Kovács Zoltán tanár tragédiája.

Nem amerikai párbaj.

Tegnap számunkban megemlékeztünk Kovács Zoltánnak, a budapesti Paedagogium fiatal tanárának rejtélyes öngyilkosságáról.

A szép tehetségű ifju holttestemet édes atyja Kovács János nagyvárad községi iskolai tanító tegnap hazaszállította Magyar-Kanizsáról. Délután 10 órakor érkezett meg a holttest s a nagyvárad pályaudvarból kiszállították az olasz temető halottas házába, ahol ravatalra helyezték.

Délután 4 órakor volt a temetés, a halottas házból. Nagy közönség jelent meg a vég-tisztelettel s a tanfelügyelőség képviselőjében Kiss István helyettes tanfelügyelő jelent meg; nagy számmal voltak jelen a tanítói kar tagjai. A gyászszertartást Imrik S. Zoltán plébános végezte. Az érckoporsót a gyászoló család és a jóbarátok szebbnél-szebb koszorú borították.

A rejtélyes öngyilkosság indító oka most már kiderült, s megállapítást nyert, hogy nem amerikai párbaj áldozata a szebb jövőre jogosított ifju, hanem idegbetegség kergette a halálba. A sok tanulásban kifáradt ember, mikor már kiküzdötte magának a biztos jövőt, megbottlott egy női hajszáiban s egy önfeladott pillanatban eldobta magát az életet, szüleinek éltető reménységét.

Kovács Zoltán gyöngéd érzellemmel viseltetett egy zentai leány iránt, akivel együtt végezte az egyetemet. Ez az érzelmek vezette most is egyik barátjához Pulay Andor tanítóhoz, aki a Zenta szomszédságában levő Magyar-Kanizsán lakik. Ott időzése alatt gyakran átrándult Zentára, imádjottjához. Valószínűleg azonban a leány nem viszonzta érzelmeit, mert mindég feldult, izgatott kedélyállapotban tért vissza Zentáról Magyar-Kanizsára.

A múlt hét péntekjén barátjával együtt ment át Zentára, ahol a leány igen előzékenyen fogadta őket s az összeverődött nagyobb társaság estig eltöltötte az időt. Midőn távozni akartak Magyar-Kanizsára, a társaság többi tagjai marasztották őket, hogy menjenek egyik zentai vendéglőbe vacsorálni s azután adnak nek szállást, ne menjenek csak másnap haza Magyar-Kanizsára.

Igy is lett. Megvacsoráltak egy vendéglőben s azután szétmentek éjjeli szállásra.

A szerencsétlen, a sok tanulástól különben is idegbeteg Kovács Zoltán egy ujonnan kinevezett albiróhoz ment háltni, aki tulajdonképpen vetélytársa volt neki s ugylátszik több szerencsével udvarolt a leánynak, mint Kovács Zoltán.

Hogy mi történt éjjel, nem tudják; de valószínűleg alig aludtak s inkább beszélgetéssel töltötték el az egész időt és talán szóba jött a mindkettőjük által imádjott leány is.

Reggel barátjával, Pulay Andorral hazamentek Magyar-Kanizsára s mivel álmosak voltak, mindketten lefeküdtek.

Pulay Andor iszonyu dördülésre ébredt s azonnal barátjának ágyához ugrott.

Kovács Zoltánt az ágyban felülve találta; mosolygott s csak egy szót ejtett ki:

— Szervusz!

Erre hátrahanyatlott. Barátja rémülve látta, hogy Kovács Zoltán mellén az ing nyitva van s a szív tájékán bugyog a vér. Mire Pulay a rémületből magához tért, barátja már kiszenvedett.

Az asztalon egy vizitkártya-lapot találtak, amelynek egyik oldalára tentával volt írva:

»Pillnyatnyi elmezava-« ?

A fehér lap másik oldalán édesatyja címét írta meg ironnal: »Kovács János, Nagyvárad, Péter-utca 1.«

Báró Csávossy egyelőre szanatóriumban marad.

A bíróság döntött.

Néhány nap óta csuf akció folyik báró Csávossy Gyula ellen.

Az öreg, 72 esztendőes bárót tudvalevőleg szanatóriumba vitették az első házasságból származó gyermekei, akiknek képviselőjében dr Polónyi Dezső ügyvéd orvosszakértővel állapította meg, hogy báró Csávossy Gyula elmebajos.

Erdekes körülmények derültek most ki arra vonatkozólag, hogy a három orvos, a kiknek bizonyítványa alapján a beszállítás történt, hánszor és mily módon vizsgálták meg báró Csávossy Gyula elmeállapotát. A három orvos közül Fischer Ignác leutazott Bobdára és ott mint házügynök kereste fel báró Csávossy Gyulát és házának eladásáról tárgyalt vele. Ez a tárgyalás nagyon rövid ideig tartott, mert báró Csávossy Gyula, akit házának eladása végett utóbbi időben számtalan ügynök zaklatott, nagyon barátságatlanul fogadta és röviden végzett vele. A másik két orvos, dr Hudovernig és dr Németh egyetlenegy ízben látta báró Csávossy Gyulát és pedig a beszállítás napján, amikor ők is ügynöki minőségben, a ház vételének ürügye alatt keresték fel báró Csávossy Gyulát az Angolkirálynő-szállóban.

Báró Csávossy Béla, akit a pestvidéki árvaszék ideiglenes gondnokul rendelt ki, megbánta, hogy a gondnoki tisztet elvállalta. A nagybecskereki árvaszék felmentette tiszte alól és helyébe dr Végh Lajos ügyvédet rendelte ki.

Báró Csávossy nővére, özvegy báró Rajacsihné és fia, báró Csávossy Elemér jezsuita lelkész, akit csak a napokban szenteltek fel, a bírósághoz fordultak. Természetes, hogy ilyen »szak« vélemények alapján egy embert az őrültek házába zárni nem lehet.

A törvényszék hétfőn délelőtt 11 órakor tartott ülésében határozott Osváth bíró elnöklése és dr Endler előadására. A bíróság elrendelte, hogy báró Csávossy Gyula egyelőre tovább is szanatóriumban maradjon, míg a bíróság által kinevezett új szakértők véleményüket betérjeszhetik.

Telefon 8.

Gyümölcs-szállításhoz való kosarakat nagyban és kicsinyben, friss töltésű mindennemű gyógy- és ásványvizeket csakis

JANKY ANTAL
utódánál **szerezhet be.**
Telefon 8.

Összeesküvés egy földbirtokos ellen

Lázongó kispagádok.

Két évvel ezelőt nagy felfordulást idézett elő sárrétudvari községben az a sikkasztás, mely a községet 15,000 korona erejéig károsította meg. A pénz megtérítésére akkor a felsőbb hatóságok Dénes Sándor földbirtokost kötelezték, aki mint egyik képviselőtestületi tag szintén felelős volt a község vagyonáért. Dénes, bár semmi része sem volt a pénz kezelésében, kénytelen volt a 15000 koronát és még 2400 koronát megfizetni. A 15,000 korona tőkéről a községi kispagádok váltót adtak Dénesnek, aki azok behajtását már megkezdte. A pénz azonban még mindig nem folyt be, sőt a befizetés az utóbbi időben határozottan megakadt a lakosság magatartása miatt. A kispagádok ugyanis nem akarják megfizetni a pénzt s emiatt állandóan titkos gyűléseket tartanak, melyen a jövő teendőit határozzák el. A közhangulat ma már ennek folytán oly éles, hogy a gazdák lázadásától is lehet tartani. A kint lévő tartozások behajtásával Dénes egy ügyvédet bízott meg, aki azonban a bekövetkezett fenyegető helyzet miatt nem akarja magát kitenni a biztos halálnak.

Az ügyvéd legutóbb a következő tartalmú névtelen levelet kapott egy sárrétudvari gazdától:

Tisztelt Ügyvéd ur!

Ha talán azt hiszi az ur, hogy mi medvét táncoltatunk, csak tessék átfáradni, várjuk akárki legyen az a bizonyos uriember. Hátha az urnak van esze, akkor ne tartson minket se bolondnak. Hanem ha az meg fog történni, amit a multkor saját házamnál mondott, hogy hatalmában behajtani, a legrosszabbra is el vagyok készülve. Egyszer ugyanis vége mindennek, ha minket elpusztítanak, azért azt a két embert — a harmadikat még azok sem mondják meg, akor mi is eloltjuk azokat és utána az urat is. Ne tessék hinni, hogy nem fél, mert egy golyó van az urnak szánva, ugy mint azoknak. Nekünk igazat sehol sem adnak, de majd kihallgatnak akkor; ha mi is cselekszünk.

Jöjjön a mi jön. Előbb te, aztán Dénes mentek el láb alól. De ha ez meg fog történni, akkor biztos lehetsz, hogy számolsz az élettel. Ilyen még nem történt Udvariban, ha kedved van megtalálhatod.

Tisztelettel én háznélküli, aki keservesen kerestem az árát.

A fenyegető névtelen levélre természetesen nem adnának semmit, ha a sárrétudvari állapotok nem bizonyítanák, hogy sajnos, a fenyegetéseknek komoly alapja van. Most Dénes Sándor, aki megyei törvényhatósági bizottsági tag is, a törvény oltalmát keresi, hogy pénzét a lakosságtól bevehesse. Dénes maga is fél a következményektől s ezért a legmesszebbmenő intézkedéseket tette meg, nehogy az ügy elmergesedjen s a község nyugalma teljesen fel legyen kavarva.

Eredeti

Chassala szandálok

és angol tennisz cipők kizárólag

REICHARD áruháza

oégnél kaphatók.

115 B

Betörték a kir. ügyész lakására.

Aki még az ügyésztől is lopni mer.

Egyik agyafurt notorius betörő igazán merész feladatra vállalkozott. Meg akarta mutatni, hogy neki még az ügyész sem imponál. Gondolta, hogy egy csapásra két legyet is fog. Egy kis hasznot szerez magának a könnyebbik uton, s emellett megbosszantja a kir. ügyészség egyik képviselőjét, aki bizonyára már sok borsot tört az e téren már kiváló érdemeket szerzett betörő orra alá.

Farasán György ez a nagystilű betörő, aki már nem egyszer volt a kir. ügyészség vendége, s aki most ugy találta meg ezt a »vendégszeretetet«, hogy betört dr Kármán Elemér kir. ügyész lakására. Ma reggel Rácz Lina, az ügyész cselédje a piacra ment, gondosan bezárt minden ajtót, de nagy volt a csodálkozása, mikor hazatérve észrevette, hogy az ajtók nyitva vannak. Meglepetése csak növekedett, midőn bement a szobába, ahol egy torzonborz idegent látott, amint szorgalmasan működött az értékes holmik között. Az így meglepett idegent a cseléd kérdőre vonta, aki először kitérő választ adott, mert hisz azt nem mondhatta, hogy ily kora reggel látogatóba jött. Később aztán beismerte, hogy bizony ő lopni akart és nagyhangon tette hozzá:

— Megakartam mutatni, hogy az ügyésztől is merek lopni!

Ezek után távozni akart, de a bátor leány mindenáron igyekezett megakadályozni a szökést. Egy őrizetlen pillanatban azonban sikerült elmenekülnie. A leány utána szaladt, s a járőrök segítségével sikerült is őt elfogni. Atadták H. Kovács Sándor rendőrnek, aki beiskererte.

Letartóztatták és megindították ellene a bűnvádi eljárást.

Gyilkos udvarló.

Megölte a feyenc feleségét.

Borzalmas gyilkosságról ad hírt száldobágyi tudósítónk. Kárpi János földműves, megölte egy feyencnek a feleségét, Durdon Jánosnét, mert az nem akart az ő felesége lenni.

Durdon Jánosnénak az ura egy büntény miatt ma is a szamosújvári fegyházban van, s a férj távollétében Kárpi János nagyon megszerette a szemrevaló asszonyt. Az asszony sem utasította vissza az udvarlást, úgy, hogy Kárpi János és Durdon Jánosné között meghitt viszony fejlődött ki, ami nem volt titok a falu előtt sem.

A férfi gyakran kérte az asszonyt:

— Szakíts a férjeddal, aki nincs melletted, a fegyházban sinylődik és légy az én feleségem.

Az asszony azonban hallani sem akart erről, kijelentette, hogy erről szó sem lehet.

Kárpi János azonban nem nyugodott; erőlyes visszautasítások dacára kérlelte az asszonyt, hogy legyen a felesége.

Tegnap ismét elment az asszonyhoz, eleinte szeliden könyörgött hozzá, de mikor ez nem használt, fenyegetőleg lépett fel ellene:

— Légy a feleségem, mert kárt teszek benned!

Az asszony kemény visszautasítására, rárontott Durdon Jánosnéra, földre teperte és dühösen kérdezte:

— Leszel az enyém?

A megrémült asszony most is tagadólag felelt.

— No, ha nem, akkor a másé se leszel!

Elővette revolverét és kétszer az asszony fejébe lőtt, aki azonnal meghalt.

A gyilkosságot az asszony gyermekei vették észre, akiknek rémült jajkiáltásaira besiettek a szomszédok, akik sejtették, hogy Kárpi volt a tettes. Jelentést tettek a csendőrségnek, s a csendőrök rövid keresés után el is fogták a gyilkost, aki beismerte tettét.

Pénzhamisítók Nagyszalontán.

Híres nevezetes ember az Alföldön és szülővárosában, Nagyszalontán Ilyés Sándor. A Tapaszi és Szabó cég iskolájába járt, ott tanulta meg a hamis pénzzel való csalás különböző fufangjait.

A mesterség jövedelmezett is neki két és fél esztendei fegyházat a szamosújvári fegyházban.

Öt hónappal ezelőtt feltételeken szabadlábra bocsátották és Ilyés sejtette azt, hogy ez a szabadság ugy sem fog sokáig tartani, értékesíteni akarta idejét. Mindjárt első nap, ahogy haza érkezett kiküldte apját Tamáshidára és itt felmutatott egy fakó százkoronást és azt állította, hogy ilyen pénzt 240 koronát ad 80 korona jó pénzért.

Sándor Imrével sikerült az üzlet. Ekkor Mottó Gábor mezőtelegdi lakostól ugyancsak ilyen alapon 500 koronát csalt ki.

Még több ilyen ügy terheli lelkiismeretét.

Szabó, szalontai csendőrmester észrevette, hogy Ilyés szökni készül.

Tegnap reggel megidézte és rövid kihallgatás után letartóztatta őt is, apját is.

Az öreg Ilyés azzal fenyegetődött, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. A csalást különben beismeri.

Mikor a csendőrök át akarták őket szállítani a járásbírószághoz, az öreg Ilyés nem nagy hajlandóságot mutatott és biztatta a csendőrkaplárt:

— Menjen csak előre, majd megyek én utána.

Természetes, hogy a csendőr erre nem volt hajlandó. Azt azonban megtette, hogy kocsit hozatott és így apa és fiu kocsin tette meg az utat a szabadságból a fegyházba.

Désy Zoltán és Pályi Ede afférja.

Pályi Ede szerkesztő a »Budapesti Napló« tegnap számában igen éles és személyeskedő támadást intézett Désy Zoltán ellen. A képviselőházban ezért Désy Zoltán megkérte Bottlik István és Kállay Tamás képviselőket, hogy Pályi Edétől elégtételt kérjenek. Pályi Ede segédeül Porteleky Lászlót és dr Fuchs Jenőt nevezte meg.

Perczel az obstrukcióról. Megkérdezte egy újságíró Perczel Dezsőt, a munkapárt elnökét, hogy neki s pártjának mi a véleménye az obstrukcióról. Az elnök válasza ez:

— A nemzeti munkapárt teljes nyugalommal és türelemmel nézi az eseményeket és ez a türelem és hidegvér az ellenzék minden számítása dacára nem fogja elhagyni. Nézetem szerint különben az ellenzék taktikája az ő szempontjából sem tulságos szerencsés.

Tapasztalati tény, hogy minden szindarab, amely az első felvonásban már elhasználja a harmadik felvonás nagy jelenetének slágereit, megbukik és minden énekes, aki rögtön az elején vágja ki a magas c-ét, bereked.

UJDONSÁGOK.

* Gróf Széchényi Miklós a kecskemétiéért. Székhelyétől távollevő megyés püspökünk pihenési ideje alatt sem feledkezik meg a jólékonyság gyakorlásáról. Mint Kecskemétről jelentik, Kada Elek polgármester kezeihez a földrengés károsultjainak felségélyezésére *Széchényi Miklós megyés püspökünk 3000 koronát adományozott.* Püspökünk eme nagylelkűségével a nyilvánosságot teljesen kiakarta kerülni s ezért csak környezete tudott róla. Most is csak a kecskeméti polgármester útján jutott nyilvánosságra Széchényi püspök bőkezű adománya, melylyel a legelsők közt sietett a rombadőlő derék magyar város jótévedői sorába.

* Az uszoda terve. A sokszori sürgésre a városi mérnöki hivatal elkészítette az uszoda tervét; mint már közöltük, a Körözs medrébe tervezi a főmérnök az uszodát, teljesen külön álló beton medencében, amelybe a Körözsből csövön át vezetnék a vizet. A Körözsnek az Ezredévi-empléktér felső részénél levő szakaszát választották ki erre a célra. A terveket, mivel vízjogi kérdéssel függ össze, áttették a kulturmérnöki hivatalhoz véleményezés végett. Tegnap megérkezett a kulturmérnöki hivatal véleménye, amely szerint a terv célszerűségi szempontból nem kifogásolható és keresztülvihető. Szükségesnek tartja azonban a kulturmérnöki hivatal, hogy északra 5 méterrel kijjebb tegyék az uszodát, mert a vízfolysra szabadon hagyott Körözs meder nem elég s esetleges jégzajlás könnyen kárt tehetne a hid oszlopaiban. A terv tehát már megvan, de kérdés, hogy elfogadják-e ezt a megoldást Nagyvárad város törvényhatósága.

* Nyugalomba vonuló körjegyző. *Fény Tivadar* nagybárodú körjegyző tegnap kérvényt adott be az alispánhoz, melyben nyugdíjaztatását kéri. A kérelmet *Bérczy Imre* ölesdi főszolgabíró pártoló véleményrel terjesztette be.

* Knevezés Dr Fráter Barnabás alispán tegnap a megüresedett kórházi irnoki állásra *Körösi József* derecskei járási irnokot nevezte ki.

* Felelősség a Párispatak ügyében. Nagyvárad város törvényhatósága a Párispatak beoltozási munkálataival, a losonci olcsóbb ajánlat dacára, *Rosenberg Izó* nagyváradai vállalkozót bízta meg. Azóta *Rosenberg* a 7422 korona különbözetéről, amennyivel drágább volt mint a losonci ajánlat, a polgármesterhez intézett levele szerint lemondott a város javára. A közgyűlés határozata ellen *dr Thury László* v. főügyész felelősséget adott be. Ebben fejtegeti, hogy a különbség oly lényeges, amit már nem lehet a helyi ipar támogatása révén figyelmen kívül hagyni. A szállítási szabályzat szerint a helyi iparosok és iparosmesterek részesíthetők előnyben, de nem a vállalkozók, már pedig *Rosenberg Izó* csak vállalkozó, tehát a törvényhatóság határozata a törvényerővel bíró rendeletbe is ütközik. Az sem menthető, hogy utólag *Rosenberg* a 7422 koronát elengedte, sőt éppen kelt aggodalmat, mert erről már előre tájékoztathatta a bizottság tagjait, akik ennek a hatása alatt adták oda a munkát s így a tiltott alkudozás alkatelemeit rejti magában. De gazdasági szempontból sem engedhető meg, mert az idegen pályázókat elriasztja s a városi munkák helybeli vállalkozók monopoliummá válnak.

* Alkonulátus Kolozsváron. A belügyminiszter tegnap tudatta Biharvármegye törvényhatóságával, hogy Kolozsvárott nagybritanniai alkonulátust szerveztek, melynek vezetésével *Tamási Istvánt* bízták meg. *Tamási* az állás elfogadására a királyi engedélyt meg is kapta. *Tamási István* jelenleg Kolozsvár egyik legelőkelőbb kereskedője, akit Nagyváradon is sokan ismernek; *Tamási* ugyanis éveken át a nagyváradai állami főreáliskolának volt rendes tanára.

* Ujra locsolócsapok kellenek. Ezelőtt 10—12 évvel locsolócsapok felállítását rendelte el az utcákon a város, azon indokokból, mert azzal kevesebb vizet pocskólnak az utcák öntözésére s 100 ilyen csapot, 12000 korona költséggel be is épített K ell vállalkozó. Hogy több csapot nem állítottak fel, ennek az az oka, hogy *Kell* kiszökött Amerikába. Ki is mondták, hogy ezek a csapok nem jók s drága pénzen locsoló-hordókat szereztek be. — Most jön az újabb kísérlet. *Köszeghy József* főmérnök tegnap előterjesztést tett, hogy mivel a vízvezeték bőven adja a vizet, helyesebb lenne az utcákat locsolócsapok útján locsolni. A kocsival való locsolást csak a nagyforgalmu helyeken tartsa fenn a város. Olasziban 151 drb, Ujvárosban 118 drb, Váralja-Velencén 64 drb, összesen 333 darab locsoló-csapot kellene elhelyezni. Egy-egy locsolócsap 105 korona, tehát összesen 54,000 korona kellene e célra, továbbá állandóan 8 ember. — Hát a legújabb kísérlet ezután vajjon mi lesz?

* Állami iskola bérlet épületben. Tegnap egy igen érdekes miniszteri rendelet érkezett a megyére. A rendeletben a vallás- és közoktatásügyi miniszter a csujfalvai iskola ügyében intézkedik. Csujfalva községét tudvalevőleg kötelezte a közigazgatási bizottság, hogy tekintettel az ottani felekezeti iskola elhanyagolt állapotára, ahelyett rendszeres községi iskolát állítsanak fel. A rendeletet a község a miniszterig felebbezte. Az iskola ügyében a bizottság is felírt, melyben elmondta, hogy Csujfalva községe igen nyomoruságos anyagi körülmények között van és erre való tekintettel kérte a minisztert, hogy állami iskolát létesítsen a községben. A miniszter első sorban konstataulta a leiratában, hogy a görög katolikus iskola a népoktatás követelményeinek nem tud eleget tenni, miért is a községi iskola felállítására vonatkozó közigazgatási bizottsági határozatot jóváhagyja. Egyidejűleg tudatta a vármegyével, hogy állami iskolát egyáltalán nem tud állítani, mert hitele ily címen már 1914-ig ki van merítve, addig egyáltalán sehol sem fog állami iskolát felállítani. Ha azonban az ügyet semmi esetre sem lehet másként, mint állami iskola felállításával megoldani, úgy nem zárkózik el az elől, hogy átmenetileg 1912 szeptember 1-től kezdődőleg valamilyen bérhelyiségben nyisság meg az állami iskolát.

* A vármegye utpótitikája. A törvényhatósági utak felülvizsgálatára és a jövő 15 évre szóló utépítési program előkészítése végett kiküldött miniszteri szakértők a főszolgabírók bevonásával tegnap értekezletet tartottak a vármegyeházán. Az értekezleten *Fráter Barnabás* alispán elnöklété alatt jelen voltak *Lányi Kálmán*, *Morvay Jenő*, *Varró Domokos* és a járási főszolgabírók. Az értekezleten a miniszteri kiküldöttek ismertették a foganatosított bejárás eredményét és külön külön kérték ki a járási főszolgabírók véleményét az építendő új utakra vonatkozólag. Az értekezleten természetesen oly nagyszabású utépítési kiválnaknak nyilvánították a főszolgabírók, hogy azokat a vármegye a közuti alapból nem 15, de 25 év múlva sem volna képes megvalósítani állami támogatás nélkül. A szakértők az állami támogatást kilátásba helyezték, hogy azonban milyen

arányu lesz az a támogatás, arra nézve még nem nyilatkoztak, mert ily irányu felhatalmazást nem kaptak. Az értekezleten ezután megállapították azt a nagy tervet, mely megvalósításra vár. Ebben a tervben határozták el, hogy melyik járásba milyen utakat szükséges legközelebb kiépíteni. A programot egyelőre még nem ismerteti a bizottság a nyilvánossággal, mert ez a versengésre adna okot. A tervet a szeptemberi közgyűlés fog foglalkozni s az ottani megállapodás alapján fog dönteni a miniszter.

* Nemességkiterjesztés. A király, mint a hivatalos lap tegnapi száma közli, a *Pataky Ferenc Miksa* minorita házfőnök és lugosi plébános helyettesnek az 1909. évi október 17-én kelt elhatározásával adományozott *Pujoni* előnevet és az ugyanakkor adományozott címer használatához való jogot, magyar nemességük épségben tartása mellett, *dr Pataky Arnold* nagyváradai theologiai tanárra, továbbá *Pataky Károly* csendőrhadnagyra és *Pataky Imre* honvédőhadnagy kezelőtisztre, valamint törvényes utódaikra kiterjesztette.

* Székelyhídon nem lehet behajtani az adót. Az alispán szigorú rendeletet adott ki minden főszolgabírónak, hogy a vármegyei pótdókat a lehető legrövidebb idő alatt hajtják be, mert a legtöbb alap ma úgy áll, hogy a fizetéseket sem lehet teljesíteni. Ezt az állapotot csak súlyosítja az a körülmény, hogy a kiürült alapokat még hitel útján sem lehet pótolni. A főszolgabírók hozzá is fogtak a rendelet foganatosításához, azonban eredményre sehol sem jutottak. A rendelet ugyanis a legkényesebb időben érte az adózókat, akik jelenleg a mezei munkákkal vannak elfoglalva és egyáltalán nem rendelkeznek pénzzel. Az eredménytelenségről a székelyhídi főszolgabíró tegnap tett jelentést az alispánnak. A jelentés szerint megkísérelték a végrehajtást, azonban a végrehajtók csak minden 10—20 ik házban találtak embereket, ezek is vagy gyermekek vagy betegek voltak. A főszolgabíró kéri, hogy az adók behajtására az alispán októberig időhaladékot engedélyezzen.

* Fáy festőművészt szabadlábra helyezték. Tegnap számunkban megírtuk, hogy *Fáy Nándort* az ügyészség sikkasztás miatt letartóztatta Tusnádon, ahonnan Nagyváradra kísérték. A kihallgatása alkalmával azonban kiderült, hogy nincs ok a letartóztatásra és így azonnal szabadlábra helyezték a meghurcolt festőművészt. Ugyanis bizonyos elszámolási differenciák voltak közte és *Nagy Dézso* festő között, aki őt feljelentette. Időközben azonban teljesen rendbe jött és ki is békült az illetővel. Kijelentette, hogy a tárgyaláson teljesen igazolni fogja magát.

* A kislakai iskola. A közigazgatási bizottság Kislaka községét kötelezte, hogy községi iskolát állítson fel. A határozat ellen beadott felelősség alapján az ügy a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez került fel azzal a kérelemmel, hogy az állam saját költségén állítson fel iskolát. A miniszter a felelősséget elutasította, a kérelmet pedig fedezet hiányában nem teljesítette.

* A rokon érdeklődése. Pár héttel ezelőtt közöltük, hogy *Klein Zsigmond*, aki Olaszországból, koleragyanus helyről érkezett Nagyváradra, a rendőrség a miniszter által elrendelt megfigyelés alá vette, mivel azonban a határidő elteltevel sem talált egészségi állapotán semmi gyanusát a hatóság, a járványkórházból elbocsátották. Ezekről a dolgokról a lapok útján értesült *Kleinnak* egy messze idegenben Bajorországban lakó rokona: *Klein Léni* tanítónő s levelet intézett a nagyváradai rendőrségre, amelyben kérte, hogy meghalt-e a kolerában *Klein Zsigmond* s hol

temették el. A rendőrség értesíti a jó rokont, hogy Klein Zsigmond nemcsak meg nem halt, hanem kolerás sem volt, csupán azért vették megfigyelés alá, hogy be ne hurcolja a narancsok hazájából a kaszás szörnyeteget.

* **Keresik a nádudvari postamestert.** Körülbelül egy vagy két hónapja annak, hogy Weichardt Sándor, nádudvari postamester el-tűnt. Távozása után azonnal rovacsolást tartottak a hivatalában, a mikor is pénztárhiányt és az okiratok között zavart és rendetlenséget konstataáltak. Ezek miatt felettes batósága büntető uton megtette a feljelentést ellene, saját hatáskörében pedig fegyelmi vizsgálatot rendelt el. A nádudvari csendőrség, sőt megkeresés folytán a debreceni rendőrség is nyomozta a megtévedt embert, ámde eredménytelenül. Nem tudták megtalálni, mert a szökevény bizonyosan a háta mögött hagyta ezt a tájat s valahol, máshol rejtőzhetik. Időközben a nagyvárad-i posta- és távirtdaigazgatóság is lefolytatta ügyében a fegyelmi eljárást s a hivatalos lap tegnapi számában az alábbi fel-szólítást tette közre:

Felhívás 24367—1911. Weichardt Sándor nádudvari postamestert, a ki ismeretlen helyen tartózkodik, felhívom, hogy a fegyelmi ügyében hozott határozat átvétele végett a nagyvárad-i m. kir. posta- távirtdaigazgatóságúál 8 napon belül jelentkezzen. Nagyvárad, 1911. évi július hó 10. napján. Siket Traján, m. kir. posta- és távirtdaigazgató.

Igen valószínű azonban, hogy ennek sem lesz foganaia s Weichardt Sándorra nem akaának reá egyhamar.

* **A klerikalizmus orgiái.** »Az Est« és »Magyar Estilap« pár nappal ezelőtt azt a hírt körtölték világgá, hogy gróf Széchenyi Miklós várad-i püspök a gyulai főgimnázium igazgatójává Barthos Ferenc hittanárt nevezte ki, akinek nincs középiskolai tanári oklevele. Ezt a jöltáplált kóser hírlapi kaesát több vidéki lap átvette. Rettenetes sok nyári zöldség volt összehordva a két fővárosi estilapban; annyi, hogy már többet a nyomdafesték sem bír el. Annak idején rámutattunk, hogy az egész közönséges nyári kaesa. Az Est cik két közlés után a krajcáros igazság nagyvárad-i organuma, a »Nagyvárad-i Friss Ujság« is kiollózta. De teltek a napok s egyre melegebb lett, már az amerikai hóhullámok is idáig értek s egyszerre csak tegnap újra megjelent a Friss Ujságban a »szenzáció«, most azonban már mint vezérek, változatosság okáért most a Magyar Estilap még öt nap-ettől számából kimetszve. Félünk tőle, hogy ha még tovább tart a nagy meleg, még egy párszor napvilágot lát a Nagyvárad-i Frissben a: »Klerikalizmus orgiái«, no természetesen mindig más és más budapesti krajcáros lapból kimetszve. Mert hát ugy szép a kaesa is, ha változatos, igaz, hogy most már frissnek sem mondható. Sőt!

* **Sokat ivott az orvosságból.** Tegnapelőtt este a mentők Zoltán Antal kótaragó segédet eszméletlen állapotban szállították lakásáról a biharmegyei közpórházba. A beteg csak tegnap délben nyerte vissza eszméletét s ekkor kiderült, hogy egy üveg orvosságot, melyet evőkanalankint kellett volna bevennie, egyszerre ivott meg s ettől lett rosszul. Hapota, bár súlyos, az orvosok remélik, hogy két héten belül meggyógyul.

* **Siketnéma betörő.** Bara Tógyer 15 éves, siketnéma fiu a legveszedelmesebb álkul-csos betörők közé tartozik. A nagyvárad-i rendőrség már többször elfogta a bün utjára tévedt fiut, de súlyosabb büntetést eddig fiatal kora miatt nem szabhatott rá a királyi törvényszék. Bara Tógyer tegnap ismét rendőrkézre került. Tegnap reggel a javíthatatlan fiu a Léway palota kapuját álkulccsal kinyitotta s felmenve a második emeletre, épp egy lakásba akart be-törni, amidőn Dobai-Sándor házmeester, mun-

kálkodásában megzavarta. Dobai — aki régebben rendőr volt — a siketnéma betörőt el-fogta s a rendőrség elé állította. A rendőrkapitány-ág a fiu ellen megindította a bünvádi eljárást.

* **Merényet egy kézbesítő ellen.** Tegnap este Bodó József, vármegyei kézbesítő, a várad-i határban levő szőlőjéből jött hazafelé másodmögával, amikor az út melletti bozótok közül valaki vadászfegyverből rálőtt. A lövés, bár igen kis távolságból történt, nem talál s a golyó Bodó mellett furódott az országútba. A támadásról jelen est t t Bodó a rendőrségen.

x **Kereskedelmit** végzett fiatal emberek gyakornokul felvétetnek. Cim a kiadóban. 9

* **Felodott állat zárlat.** A rendőrkapitányi hivatal tudomására hozza a közönségnek, hogy a Nagyvárad város területén a száj- és körömfájás megszűnt, a város az állatvásárzár alól feloldott s így hétfőn, július hó 24-én a rend s sertés és szarvasmarha vásár meg lesz tartva.

* **Találtak a Kolozvári-utcán egy sárga üres pénztárcát.** Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen I. emelet 7. sz. szobában.

x **Fontos, Vadászok figyelmébe!** Minden vadász tudja, hogy jól lőni csak jó fegyverrel lehet, tehát a közelgő vadászati szezonra hogy készen álljunk, vizsgáljuk meg fegyvereinket és azokat, ha hibásak, kijavítás végett küldjük Ladányi J. puskaműves mesterhez, Rákóczi-ut Moskovits palotába, hol állandóan nagy raktárt találunk a legmodernebb fegyverekből és a leg jobb töltényt is csak itt szerezhetjük be. Telefon szám 269. M. kir. löpor árua.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák

állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrovidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel **Óváry Testvérek kályhás iparosok**

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

x **Csépőgépekhez** előrának megfelelő mentőszekrények, kötszerek és mindennemű gazdasági cikkek legolcsóbban az **Ujvárosi drogeriában** Sas palota szerezhető be.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én helyezte át míg az építkezés tart Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits házba, az Orsolya zárda templomával szemben.

FLEGMAN

grenadinjai

a legszebbek és legjobbak.

* **Gyakorlattal bíró ügyes gyors és gépirónó** azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóban.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Léway-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

x **Néhai főtitkelenő Makutz Ernő** theol. könyvtárát míg a készlet tart **olcsón** ki-árusítom. Benkő A. könyvkeres. Rákóczi-ut 10 sz.

Ifj. Rimanóczy Kálmán

mübutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-darabok avagy egész lakásberendezések, iparművesi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltetnek. Uj szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képvisellete, eredeti gyári árak mellett.

* **Kiadó lakás a kamara épületében.** A kereskedelmi és iparkamara székházában egy 4 szoba, konyha s mellékhelyiségekből álló lakás a f. évi november 1 től kiadó.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és butorok festését, kerü butorok zománcozását és porcellán utánzást. Vidék megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel

358

Czapfalvi József.

Vas és rezubitor

gyári raklári

Székrenyág 3 matraccal 20 korona
Sodrenybetét 10 korona
Rézkarniss 4 korona
Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf
vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Elvált asszony. (Fedák Sári fel-
léptével)

Az utolsó Fedák-esték. Ahogy hirt
ment a legújabb Fedák-estéknek, megismétlő-
dött a közönség ostroma a jegyek után. Az
»Elvált asszony« és a »Lotti ezred-s-i« előadá-
sához minden jegy elfogyott és óriási a keres-
let a szombati és vasárnapi bucsuvendégszék-
ek jegyei után is. Már tegnap sok helyet le-
foglaltak a »Luxemburg grófja«-hoz és a va-
sárnapi »Babuska«-hoz. Az igazgatóság fölkeri
a közönséget, hogy igyekezzen mindenki jó
előre kiváltani a jegyét, mert a vidékről is
többfelől kértek jegyet a legújabb Fedák-
estékre.

Lakatos Klári — Erdészleány. Vasár-
nap délután egy fiatal művészeány mutatkozik
be a közönségnek. Lakatos Klári, egy bájos
nagyváradai urleány lép fel, mint vendég, a kö-
szinbázisban, az »Erdészleány« címszerepét játssza.
A kisasszony művészi képességeiről a beava-
tottak sok szépet mondanak és így érdekes
debüté van kilátás. Jegyek már holnap kap-
hatók.

TÁVIRATOK.

Héderváry nem megy Bécsbe.

Budapest, július 19.

(Saját tudósítónktól.) A reggeli la-
pok azt a hírt közölték, hogy Héderváry
miniszterelnök Bécsbe utazik, hogy a
királynak jelentést tegyen a politikai
helyzetről. Ezt a hírt ma este hivatalo-
san megcáfolták.

Tisza István országos köruton.

Budapest, jul. 19.

(Saját tud.) Tisza István gróf ma egy
képviselő előtt kijelentette, hogy a kép-
viselőházban nem fog beszélni, hanem
majd az országban. E kijelentésből nyil-
ván arra lehet következtetni, hogy Tisza
országos körútra indul. A körút ideje
azonban nem bizonyos, mert egyelőre
Gesztre utazott Tisza, ahonnan Pöstyénbe
megy.

Lakoma Apponyi tiszteletére.

Budapest, július 19.

A függetlenségi pártok csütörtökön
este 8 órakor tartják meg azt a lakomát,
melyet Apponyi tiszteletére rendeznek.
A lakoma a Margitszigeten lesz meg-
tartva.

NYILTTÉR.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával
művészikivitelben szájpaddás
nélkül is készít **kitűnő hir-**
nevü

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irta SARKADI NAGY SÁNDORNÉ

(Folytatás)

27

Január tizenötödike, egyike volt azon kö-
dös borongós téli napoknak, melyek a gyenge
idegzetűkre oly kellemetlen rossz hatással van-
nak. Eietunalom, rossz hangulat vesz erőt raj-
tok. Így virradt fel tehát a várva várt nap,
amelyen a sokat emlegetett »Selmez«-bál tar-
tatott meg, s amelytől a fiatalság java része
olyan nagyot remélt, sőt voltak sokan, kik élet-
boldogságot vártak. Ma tehát a rossz borongós
időt észre sem vették azok, akik a bába ké-
szültek, nagyon el voltak foglalva toltetjék s
ábrándjaikkal s a nap hamar elmúlt; az est
beálltával izgatottságuk tetőpontra horgott.

Különösen a temperamentumos Margit
volt annyira neki hevülve. Egész éjjel nem
aludt egész nap lótot futott hol frizurákat
próbált, hol egy szallagot igazított máskép a
ruháján, arca lángolt az izgatottságtól, hisz ez
volt az első tulajdonképeni bálja, a zadányi
táncmulatságoktól eltekintve.

Erzsike nyugodt komolysággal szemlélté
barátnője türelmetlenségét ki már délután
négykor az öltözéshez látott.

— Szép akarok lenni Erzsikém, mert ha
tudnád ki lesz itt?!

S ezzel ujjongva ugrott barátnőjéhez s őt
összecsokolván sugárzó arccal suttagá: Kovách
Feri.

— Itt van? S hogy jutott tudomásodra?
— Alice által, mivel tegnap a jégen talál-
koztam.

— Ő tőle tudtam meg, hogy itt van Ko-
vách budapesti rokonainál, direkt e bálra uta-
zott fel.

— Nem tudod kinek a kedvéért? — kérdé
csintalanul mosolyonva barátnőjére, mert tudó-
mására esett, hogy Kovách végett utazván fel,
nem szorult a ravasz és furtangos Alice párt-
fogására.

— Mondd csak Margikám, Mamácskád-
nak van róla tudomása, hogy te és Kovách

már egészen tisztában vagytok egymással, azaz
hogy le vagytok egymásnak kötve?

— Nem tudja, de nem is szükséges tud-
nia, míg annak az ideje el nem érkezik, azaz
míg Kovách el nem foglalja kilátásba helye-
zett állását. Ez nemsokára meg fog történni.

Hi szüleim, az örökségemből kitagadá-
sal fenyegetnek az ez esetben nem bínt, mert
Feri el fog tudni tartani.

Tudtukra fogom adni, hogy máshoz soha
férjhez nem megyek, sohasem. Vagyont nem
kivánunk tőlük csak aldásukat, s ha ezt is
megtagadnák zárdába megyek, mert szülői ál-
dás nélkül férjhez nem mehetek.

Komolyan beszélt a leánya, úgy ahogy
barátnője még sohasem hallotta őt szólni. Er-
zsike szomorúan hallgatta őt, mert ismerte
őt, mert ismerte Hollódynét s tudta, hogy a
leánykának lesz mivel megküzdenie. Nem is
próbálta lebeszélni, mert azt is tudta, hogy ez
hasztalan lenne, ismerte még gyermekkorából,
Margit makacs határozott természetét.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

A gabonatőzsdén tegnap nagyon lanyha
volt az irányzat. Ugy látszik a gyűrűsök királya
Rosnernek több áldozata lesz, ugyanis néhány
fizetéseképtelenséget várnak.

Határidők sáralata:

Apr. lisi buza (1912)	— — —	11.66
Októberi buza	— — —	10.91
Októberi rozs	— — —	8.76
Októberi zab	— — —	7.80
Májusi tengeri (1912)	— — —	6.90
Juliusi tengeri	— — —	7.27
Augusztusi tengeri	— — —	7.34
Augusztusi repce	— — —	14.40

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiók-
jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	832.25
Oszták hitelrészvény	— —	659.75
Jelzálogbank	— —	487.25
Leszámitoló és pénzváltó	— —	568.50
Salgótarjáni kőszén	— —	673.50
Oszták államvasut részvény	— —	749. —
Közuti vasut	— —	777. —
Rimamurányi vasmű	— —	694.75
Városi vasut	— —	389. —
Beocsini cement	— —	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Meghívás.

Az Olasz-i (Belvárosi) Takaré- és Hitelszövetkezet Nagy-Váradon, 1911. évi július hó 29-én, szombaton d. u. 4 órakor a Belvárosi Takarékpénztár helyiségében rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlésre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja.

Nagy-Váradon, 1911. július 18-án.
Az igazgatóság.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

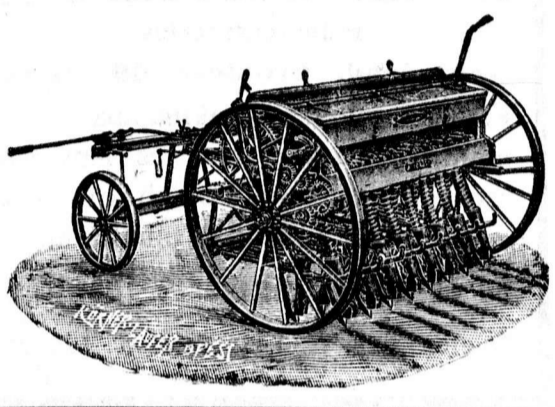
1. Az igazgatóság jelentése és ennek kapcsán a felügyelő bizottság véleményes jelentése az általa megvizsgált könyvek és számadások vezetéséről, illetve kiállításáról és a felmentvény megadásának kérdése.
2. Az ötödik évtársulati üzletrészek utáni osztalék meghatározása.
3. A szövetkezet bármely tagja által a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg írásban benyújtott indítványok tárgyalása.

Megjegyzés: a) Az alapszabály 20. §-a értelmében a lejárt ötödik évtársulattal szembeni követelés csakis a közgyűlés napjától számítandó egy éven belül érvényesíthető.

b) Miután ez a közgyűlés most már másodizben hivatott egybe, az alapszabály 22. §-a értelmében a megjeleneudő tagok és az általuk képviselendő üzletrészek számára való tekintet nélkül határozat képes leend. 500

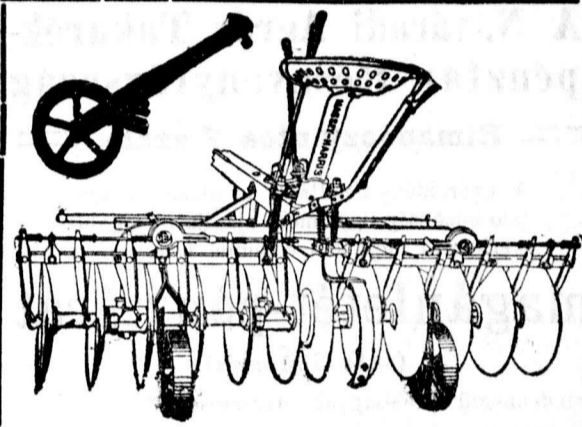
Benzinmotorok, gőzgépek, gőzeséplőgépek

RECORD-DRILL és RECORD II. műtrágyaszóróval kombinált vetőgépek,

**Resicai acélekék,
Amerikai tárcásboronák
Kalmár-rosták és
egyéb mezőgazdasági gépek
állandóan raktáron vannak.**

Árjegyzékkel, ajánlatokkal szívesen szolgálunk.

Magyar Királyi államvasutak gépgyárának vezérigynöksége nagyváradai fiók.

Nagypiac-tér 1.

400

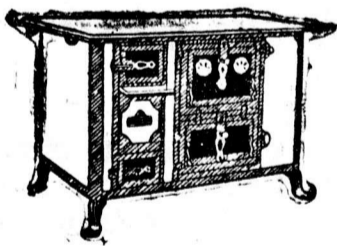
Telefon 858.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben.

villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Rákóczi-ut 5 szám, Veiszlovits-ház.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.	1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.	1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr
1 » francia szájviz	25 »	1 tégely Margit krém	40 »	1 Gillette utánzatu borotva készlet	1 » 50 »
1 » száj szagtalanító	50 »	1 » Diana krém	65 »	1 valódi serte hajkefe	70 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »	1 drb Dianna szappan	65 »	1 dublé bajuszkefe	20 »
8 » Thymol »	20 »	1 dob Lickner puder	98 »	1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 » Stomatín »	20 »	1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »	1 körömkefe	05 »
1 » tégely Odontín togpasztá	55 »	1 üveg amerikai petrol	50 »	1 surolókefe óriási	20 »
1 drb Odontín betét	35 »	1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »	1 surolókefe kisebb	10 »
1 üveg Picavan	98 »	1 fekete champos	12 »	12 drb Royal angol cipő krém	96 »
1 üveg Bay Rum	35 »	1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »	1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » Jera violette brillantín	90 »	3 drb francia ibolya szappan	50 »	1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »	1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »	1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 » folyékony brillantín	50 »	1 » Speick szappan	28 »	1 mtr vörös gumicső	60 »
1 » valódi dió olaj	15 »	1 » Windsor szappan	98 »	Egynegyed Ko Bruaz watta	85 »
1 » » » kivonat	75 »	1 tubus kaloderma	28 »		
1 drb bajuszkötő	15, 20 35 »	1 » Beloderma kézfinomító	28 »		
		1 üvegtégely tejcrém	20 »		

805

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

TATRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közüziműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

A N.-várad Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság

Rimanóczy utca 7 szám.

A nyári idény beálltával az utazó és nyaraló közönség figyelmébe ajánlja a legújabb szerkezetű nagy kényelemmel felszerelt ::

magánletét-pénztárát

(safe deposits)

mindennemű értéktárgyak megőrzésére.

Ezen pánccsaszekrényekben a közönség a képzhetőség legbiztosabban és saját zára alatt önmaga kezeli értékeit. Okmányok, értékpapírok és mindennemű értékek megőrzésére szolgál.

A pánccsaszoba minden hétköznapon délelőtt 9-12 óráig és d. u. 3-5 óráig áll a felek rendelkezésére.

A Nagyszombati**Általános Takarékpénztár**

Előnyös amortizációs kölcsönöket nyújt és konvertál házakra, földekre és építkezési célokra, előzetes költség nélkül. Készséggel szolgál felvilágosítással:

Breitenstein Frigyes,
Nagyvárad, Keskeny-utca 13. sz.

Telefon: 1054.

Ujdonság. Szekrényágy.

Szabadalom bejelentve.
Kis lakásokban nélkülözhetetlen. Különböző alakban és kivitelben készen kaphatók. Mint gyermekágy (nagyobbaknak is), íróasztal, festőállvány és ruhaszekrény 40 kor.-tól feljebb. Vételkényszer nélkül megtekinthető

HERCZEGH

műasztalosnál.

Szalárdi-utca 17. szám.

Mivel külföldön és Amerikában több éven át dolgoztam butor és különleges munkákat szakszerűen készítetek. Rajz, költségvetés s szakvélemény díjtalanul.

Telefon: 629. sz.

Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótallok.

Telefon: 629. sz.

Telefon: 629. sz.

192

Jégszekrények

nagy választékban

Fagylaltgépek

Ltr.	1	2	3	4
Kor.	10-	1250	1450	17-

Vajköpülőgépek

Ltr.	1	2	3
Kor.	360	480	560

Kerti vasbutorok állandó nagy választékban.
Modern konyhaberendezések zománcozott és Alumínium edényekből

Telefon 390.

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyvárad.